

KOMISIJA ZA ZDRAVSTVENO IN SOCIALNO VARSTVO
(Mandatno obdobje 2019-2023)

Ljubljana, 12. 5. 2020
Številka: 94 - 2020/05

**ZAPISNIK 3. REDNE SEJE KOMISIJE ZA ZDRAVSTVENO IN SOCIALNO
VARSTVO, KI JE BILA V TOREK, 12. 5. 2020 S PRIČETKOM OB 10. URI V
VELIKI SEJNI SOBI ZDUS**

Prisotni člani: Rosvita Svenšek, Martin Toth, Zvonka Pretnar, Marjeta Šibav, Anka Onič

Opravičeno odsotni člani: Slavica Krošelj Naumov, Silva Gorjup

Prisotni drugi vabljeni: Boris Janez Bregant, Vera Pečnik, Jožica Puhar, Janez Sušnik

Opravičeno odsotni drugi vabljeni: /

Uvodoma je predsednica komisije pozdravila prisotne in ugotovila sklepčnost.

Mag. Rosvita Svenšek je v potrditev predlagala dnevni red 3. redne seje:

Sklep št. 1: Potrdi se dnevni red 3. Redne seje Komisije za zdravstveno in socialno varstvo dne 12.5.2020:

1. Zapisnik 2. redne seje z dne 3. 3. 2020
2. Zakonska ureditev in organizacija negovalnih domov v Republiki Sloveniji (g. Boris Bregant, Jožica Puhar) - 1. del pobude
3. OZN o učinkih COVID -19 na starejše (Jožica Puhar)
4. AGE Barometer: EU vprašalnik o socio-ekonomski situaciji starejših, vprašanja na nacionalni ravni – informacija (Jožica Puhar)
5. Pobuda ZDUS o oprostitvi plačila dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja
6. Razno

Ad 1 Zapisnik 2. redne seje z dne 3. 3. 2020

Na zapisnik ni bilo pripomb.

Sklep št. 2: Potrdi se zapisnik 2. redne seje Komisije za zdravstveno in socialno varstvo z dne 3. 3. 2020.

Ad 2 Zakonska ureditev in organizacija negovalnih domov v Republiki Sloveniji - 1. del pobude

Gospod Bregant je podal svoj vidik stanja v domovih za stare in izpostavil potrebo po negovalnih domovih. Predlaga, da se ZDUS kot organizacija zavzame za zakonsko ureditev organizacije dveh vrst domov po vzoru Avstrije in sicer domov za ostarele in negovalnih domov. Izpostavil je problem financiranja in poudaril, da se je treba pogovarjati na glas, tudi z Vlado RS. Koliko denarja bi bilo potrebno, ne ve, predlaga pa posebno vrsto varčevanje za primere, ko bi starejši potrebovali obravnavo v negovalni domu oziroma bolnišnici, v obliki manjšega mesečnega zneska (npr. od začetka upokojitve po 15 EUR mesečno).

Janez Sušnik je bil vesel pobude Borisa Janeza Breganta. O predlogu si želi široke razprave in da se pobudo predloži Vladi RS. Pristop mora biti resen, ZDUS mora odigrati svojo vlogo pri tem. Prvi del mora biti pripravljen tako, da bo razumljiv in všečen široki javnosti. V drugem delu pobude bo vsebovana tudi finančna konstrukcija. Prispevati je treba tudi k sprejetju Zakona o dolgotrajni oskrbi, trenutek je pravi, Vlada je trenutno velikodušna, načrtuje tudi izgradnjo petih domov za starejše. Morali pa se bomo pripraviti tudi na rebalans proračuna. V razpravi na organih ZDUS je treba priti do faze, ko bomo lahko dali predlog ZDUS na Vlado RS. Zahvalil se je članom komisije za podane pisne predloge, ki bodo strnjeni v enoten dokument.

V razpravi so sodelovali vsi prisotni. V celoti se strinjajo s pobudo Borisa Janez Breganta in so izpostavili naslednje:

- pobudo je potrebno malo prilagoditi: en del se nanaša na zdravstveno varstvo iz zavarovanja, drugi na področje dolgotrajne oskrbe;
- pojem negovalni oddelek v zdravstveni zakonodaji ne obstaja – treba je pravno formalno opredeliti pojem in določiti v zvezi s tem storitve in standarde ter ustrezno strukturiranje, premisliti financiranje in zadeve pravno urediti;
- sprejme naj se že pripravljen Zakon o dolgotrajni oskrbi, saj bo ta odgovoril na 90% vprašanj, ki so še odprta v okviru pobude;
- pridobiti je treba podporo predsednika vlade in predsednika države;
- istočasno bi se lahko rešil tudi problem standardov in normativov javnih zavodov za oskrbo. Zdaj država starejše segregira, ko bo krize konec pa bodo spet prepuščeni sami sebi, zato je treba celovito ureditev področje;
- potreba po negi med starejšimi je velikanska - domovi so bili zgrajeni za zdrave ljudi, zdaj pa tja prihaja bolehnja populacija. V ospredju je demenca, oboleli z demenco pa potrebujejo veliko skrbi in nege. Nujno potrebujemo negovalne oddelke, po posegih bolnišnice zelo skrajšujejo bolnišnične dneve;
- aktivirali bi ljudi na čakanju in brezposelne kot negovalce in družabnike, seveda po ustreznem usposabljanju;
- med zdravstvene pravice sodi podaljšano bolnišnično zdravljenje za paciente po posegih, ko je zdravljenje končano, potrebna pa je še nega. Če pacient ni imel doma nikogar, ki bi ga negoval, je lahko ostal tam do 60 dni po končanem zdravljenju, kar spada v okvir pravic iz ZZ.
- znani so primeri starejših, ki so umrli, ker v standardnem domu za starejše niso dobili ustrezne zdravniške oskrbe, saj prihajajo zdravniki iz primarnega zdravstva samo 1x tedensko, kar seveda ni dovolj za bolnike s kroničnimi in pridruženimi boleznimi;

- podpre se delitev na domove za ljudi, ki so aktivni in samostojni ter za druge, ki rabijo nego zaradi kronične ali pridružene bolezni ter demence;
- predlagajo, da pri organizaciji domov oziroma negovalnih kapacitet izhajamo iz osnovne definicije DO (dolgotrajne oskrbe) kot jo je oblikovala Evropska komisija, ta je splošno znana, sprejeta in razumljiva in razmejuje področje zdravstva od oskrbe;
- nega v domovih za starejše nega v DSO obstaja kot pravica iz zdravstvenega zavarovanja - nega I, II, III in nega IV (določi jo komisija na podlagi zdravstvenega statusa uporabnika, glede na težavnost stanja), zato bi bilo lažje prodreti s pobudo za organizacijo negovalnih bolnišnic kot pa negovalnih domov, ker za bolnišnice standardi že obstajajo
- predlaga se postopno uvedbo sprememb.

Boris Janez Bregant je izpostavil mnenje, da kadar gre za težave z zdravjem ne gre drugače, kot da je obravnava zdravstvena, je vprašanje le, ali se le-ta izvaja v domu ali v bližini doma. Omenil je še primere dobre prakse z Jesenic, ko so poskušali urediti negovalni oddelek v samskem domu ob domu za starejše. Trudili so se eno leto, a odločevalci niso znali podpreti njihove pobude. Za začetek je predlagal kraje, kjer so šole za negovalce in zdravstvenike, ki bi tam delali prakso, se tam učili in to bi rešilo problem kadrov. Ostaja tudi problematika paliativne oskrbe.

V nadaljnji razpravi so prisotni še predlagali, da se k sodelovanju povabi župane, ker občine že sedaj sodelujejo pri financiranju oskrbe v domovih za starejše in je ta problematika tudi za občine zelo pereča.

Predsednica komisije predlaga, da se ob pobudi (ki je obrazložitev), pripravi gradivo, ki bo pobudo umestilo v slovenski pravni red. Potrebne so dopolnitve Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, Zakona o zdravstveni dejavnosti, Zakona o socialnem varstvu in še ne sprejetega Zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo.

Gradivo pripravi dr. Toth in sicer v enem tednu ali največ 10 dneh.

Če želimo, da se zakon sprejme še za časa te vlade, je potrebno, da gre predlog v postopek pred parlamentom v juliju.

Ne sme se pozabiti tudi na Zakon o socialnem varstvu, ki delno tudi ureja obravnavano problematiko. K delu se povabi g. Milana Krajnca. Predsednik ZDUS soglaša, da lahko gre še pred kompletiranjem gradiva v razpravo na s Strokovni svet ZDUS in Strokovni tim ZDUS za razvoj, skupaj s sklepi KZSV iz katerih so razvidne aktivnosti.

Pobuda je **Priloga 1** tega zapisnika.

SKLEP AD2/1: Pobuda se skupaj z izvlečkom iz razprave in sklepi k 2. točki današnje seje KZSV posreduje v prvo obravnavo Strokovnemu svet ZDUS ter Timu za razvoj

SKLEP AD2/2: Komisija pripravi celovit predlog dokumenta za obravnavo na Strokovnem svet ZDUS ter Timu za razvoj.

SKLEP AD 2/3: Za konkretno izvedbo priprave systemske ureditve na podlagi te pobude se imenuje dr. Totha, Rosvito Svenšek, g. Krajnca, kot predsednika

Strokovnega sveta.. Rok za izdelavo predloga je do 19. 5. 2020 ali najkasneje v 10 dneh.

Ad 3 OZN o učinkih COVID-19 na starejše

Jožica Puhar je predstavila izjavo **OZN o učinkih COVID-19 na starejše.**

*Izjava je **Priloga 2** tega zapisnika.*

SKLEP AD3: člani so prejeli informacijo OZN o učinkih COVID – 19 na starejše in jo bodo z zanimanjem prebrali

Ad 4 AGE Barometer: EU vprašalnik o socio-ekonomski situaciji starejših, vprašanja na nacionalni ravni – informacija

Jožica Puhar je podala informacijo o EU vprašalniku o socio-ekonomski situaciji starejših. Gre za vprašanja na nacionalni ravni, ki ga je pripravil AGE Barometer. Na podlagi tega vprašalnika je AGE uvrstil delovanje ZDUS v času COVID–19 med primere dobre prakse. Pri pripravi odgovorov so sodelovali tudi člani Komisije za zdravstveno in socialno varstvo, za kar se jim je zahvalila.

je AGE uvrstil delovanje ZDUS v času Covida – 19 med primere dobre prakse. Pri pripravi odgovorov so sodelovali tudi člani KZSV, za kar se jim je lepo se zahvalila in upa za sodelovanje v prihodnje.

SKLEP AD4/1: člani so sprejeli informacijo AGE barometer in izrazili zadovoljstvo glede podanih odgovorov na posamezna vprašanja.

SKLEP AD4/2: člani KZSV so tudi v bodoče pripravljeni sodelovati pri takih podobnih zadevah. Vprašanja naj bodo posredovana v angleščini in v Slovenščini.

Ad 5 Pobuda ZDUS o oprostitvi plačila dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

Predsednica komisije je prisotne seznanila s potekom obravnave Pobude ZDUS o oprostitvi plačila dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. KZSV je na to temo imela **dopisno sejo dne 8. aprila 2020 do 10. ure.** Pripombe in dopolnitve so podali Marjeta Šibav, Zvonka Pretnar in Silva Gorjup. S pobudo smo ustno seznanili Ministra za zdravje na sestanku na ZDUS 9. aprila 2020, ki je pobudo ocenil kot zanimivo

*Pobuda je **Priloga 3** tega zapisnika.*

Istočasno s pobudo o kriznem dodatku za starejše je ZDUS podal pobudo o oprostitvi plačila dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Na tem sestanku je predsednik ZDUS seznanil ministra za zdravje tudi z neenakim položajem prejemnikov pokojnin glede na plačane prispevke iz dela. Janez Sušnik je glede predloga povedal, da so bila mnenja članov glede upravičenosti do kriznega dodatka zelo deljena.

SKLEP AD 5: Komisija za zdravstveno in socialno varstvo na Ministrstvo za zdravje pošlje pobudo za oprostitev plačila prispevkov za dopolnilno zdravstveno zavarovanje v času epidemije tudi pisno.

AD 6 Razno

a)

12. 5. 2020 poteka Mednarodni dan medicinskih sester, leto 2020 pa je razglašeno za mednarodno leto medicinskih sester.

Čestitka je **Priloga 4** tega zapisnika.

b)

Ga. Puharjeva je podala informacijo o WHO vprašalniku o tem, kako prijazna so naša mesta do starejših.

Sklep AD 6: Ob mednarodnem dnevu medicinskih sester ZDUS na Zbornico medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov pošlje čestitko in zahvalo. Isto besedilo se objavi tudi na Facebook in spletni strani ZDUS.

Seja je bila zaključena ob 12.30.

Zapisala:
Sabina Črnica
Strokovna delavka
programa Starejši za starejše

Mag. Rosvita Svenšek
Predsednica
Komisije za zdravstveno in
socialno varstvo